

PISM

POLSKI INSTYTUT SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH
THE POLISH INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS

NR 22/2026, 27 KWIECZNIA 2026 © PISM

KOMENTARZ

Nowa strategia wojskowa Niemiec

Łukasz Jasiński

Opublikowana 22 kwietnia br. Ogólna koncepcja obrony wojskowej określa główne wyzwania w sferze bezpieczeństwa Niemiec oraz NATO, a także plany modernizacji i rozbudowy niemieckich sił zbrojnych do 2039 r. Koncepcja odpowiada na zagrożenia dla bezpieczeństwa w Europie i dokonywaną przez USA redefinicję charakteru NATO, która zakłada większy udział Europejczyków w zapewnieniu bezpieczeństwa na kontynencie. Jest to najważniejszy dokument strategiczny określający zadania i docelowy kształt Bundeswehry.

Jaka jest geneza strategii?

Opracowanie przez Federalne Ministerstwo Obrony i Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych dokumentu zawierającego strategię dla Bundeswehry jest wynikiem zmian zachodzących w Niemczech od 2022 r., dotyczących postrzegania zagrożenia ze strony Rosji oraz roli niemieckich sił zbrojnych i sojuszy. Po wybuchu pełnoskalowej wojny na Ukrainie kanclerz Olaf Scholz ogłosił m.in. powołanie [specjalnego funduszu](#) na rzecz dozbrojenia armii. Jego rząd opracował także Narodową strategię bezpieczeństwa, w której określił główne kierunki polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Niemiec. Dodatkowym czynnikiem przyspieszającym zmiany w tym zakresie był powrót Donalda Trumpa do władzy w USA i niepewność co do przyszłości relacji transatlantyckich. W efekcie w marcu ub.r. Niemcy przyjęły tzw. [pakiet finansowy](#), umożliwiający m.in. dalszy wzrost finansowania armii. Kolejnym elementem zmian było ogłoszenie przez rząd Friedricha Merza w listopadzie ub.r. [nowego modelu służby wojskowej](#).

Jakie są najważniejsze założenia strategii wojskowej?

Ogólna koncepcja obrony wojskowej zawiera analizę środowiska bezpieczeństwa i przyszłej roli Niemiec oraz określa docelowy profil Bundeswehry co do liczby żołnierzy

i niezbędnych zdolności wojskowych. Za największe i długofalowe zagrożenie dla bezpieczeństwa w Europie Niemcy uznają Rosję. Jednocześnie wskazują, że wyzwaniem i dla Niemiec, i dla NATO jest coraz większa koncentracja USA na półkuli zachodniej oraz na rywalizacji z Chinami na Indo-Pacyfiku. Dokument wskazuje – na podstawie doświadczeń Ukrainy – na konieczność wzmacniania nie tylko sił zbrojnych, lecz także odporności struktur państwa i społeczeństwa, m.in. w sferze walki z dezinformacją. Niemcy mają kontynuować proces modernizacji i rozbudowy wojska, aby zapewnić skuteczne odstraszenie i obronę w ramach Sojuszu, a także by przejąć od USA część odpowiedzialności za bezpieczeństwo Europy. Proces ten ma mieć jednak charakter wieloetapowy. Priorytetem do 2029 r. jest poprawa już istniejących zdolności wszystkich rodzajów sił zbrojnych. Następnie do 2035 r. ma znacząco wzrosnąć liczba żołnierzy i zdolności do działania we wszystkich domenach. Docelowo – do 2039 r. – Bundeswehra ma być największą i najbardziej zaawansowaną technologicznie (w zakresie zdolności konwencjonalnych) armią w Europie, odpowiadającą za odstraszenie i obronę Niemiec oraz sojuszników przed agresją ze strony Rosji. Strategia prezentuje opinii publicznej najważniejsze kierunki działań ogólnikowo, a szczegóły realizacji jej założeń są niejawne.

KOMENTARZ PISM

Jakie są możliwe ograniczenia niemieckich planów?

Zawarte w strategii ambitne zapowiedzi rozbudowy Bundeswehry i zwiększania roli Niemiec w ramach NATO potwierdzają zmianę podejścia państwa do kwestii bezpieczeństwa. Planowane tempo zmian może być jednak nieadekwatne do skali rosyjskiego zagrożenia. W pierwszym okresie planowana jest głównie kontynuacja już realizowanych działań armii (w tym dokończenie procesu rozmieszczania wszystkich elementów jej brygady na Litwie), a zdecydowane zwiększenie liczebności i uzyskanie nowych zdolności ma nastąpić dopiero w kolejnej dekadzie. Wynika to zarówno z długiego czasu realizacji złożonych zamówień na nowy sprzęt, jak i z konieczności rozwijania niektórych technologii, np. wykorzystujących sztuczną inteligencję. Strategia nie odnosi się do strukturalnych problemów, z którymi obecnie boryka się Bundeswehra, takich jak rozbudowana wojskowa biurokracja utrudniająca sprawną realizację przetargów czy trudności z pozyskiwaniem ochotników. Planowana liczba 460 tys. żołnierzy i rezerwistów do 2035 r. (wobec 184 tys. żołnierzy zawodowych obecnie) będzie trudna do osiągnięcia. Problemem pozostaje także niski stopień społecznej gotowości do obrony. Według sondażu „Forsa” z sierpnia ub.r. tylko 16% ankietowanych zadeklarowało zdecydowaną

gotowość do obrony Niemiec w razie ataku, a 59% w różnym stopniu odrzuciło taką możliwość.

Jakie jest znaczenie strategii dla Polski i NATO?

W dłuższej perspektywie kontynuowanie przez Niemcy modernizowania i rozbudowy Bundeswehry wpłynie korzystnie na bezpieczeństwo Polski i wschodniej flanki NATO. Jest też istotne w kontekście procesu modernizacji polskich sił zbrojnych – możliwa będzie próba osiągnięcia synergii w konwencjonalnym, skutecznym odstraszeniu Rosji w ramach szerszych planów operacyjnych Sojuszu. Płaszczyzną współpracy może być także działanie w NATO na rzecz zwiększenia obecności polskich i niemieckich wojskowych w strukturach Sojuszu. Polska może także nawiązać bliższą współpracę z Niemcami w wybranych obszarach zdolności krytycznych, np. mobilności wojskowej. Jej podstawą może być zapowiedziana po [ubiegłorocznych polsko-niemieckich konsultacjach międzyrządowych](#) dwustronna umowa obronna. Biorąc pod uwagę ogólnikowy charakter niemieckich planów przebrojenia Bundeswehry i powolne tempo zapowiadanych zmian, nieodzownym elementem bezpieczeństwa Polski i wschodniej flanki NATO pozostanie jednak, co najmniej do końca obecnej dekady, amerykańska obecność wojskowa w Europie.